

Magelungen utveckling AB

Org.nr. 556489-1447

stefan.berg@magelungen.com

daniel.riddez@magelungen.com

asa.bergstrom@magelungen.com

Beslut för grundskola

efter förstagångstillsyn av Magelungen skola Uppsala
i Uppsala kommun

Förstagångstillsyn av Magelungen skola Uppsala

Skolinspektionen har genomfört förstagångstillsyn av Magelungen Utveckling AB med organisationsnummer 556489-1447 under våren 2016. Magelungen skola i Uppsala besöktes av Skolinspektionen den 12 april 2016 av utredarna Emma Steen och Karin Nilsson.

Fakta om skolan

Magelungens grundskola i Uppsala är en fristående grundskola för elever i årskurs 7–9. Huvudman för skolan är Magelungen Utveckling AB med organisationsnummer 556489-1447. Skolans verksamhet är anpassad för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd och som tidigare haft stora svårigheter i sin skolsituation. Verksamheten vid Magelungens grundskola i Uppsala startade höstterminen 2015 och har vid tillsynstillfället 8 elever i årskurs 7–9.

Huvudmannen erhöll tillstånd att bedriva utbildning 2014-06-19 (diarienummer: 2014:433). Skolinspektionen genomförde under juni 2015 en etableringskontroll. Beslut efter etableringskontroll fattades den 2015-06-22 (diarienummer: 441-2015:3572). Skolinspektionen bedömde att huvudmannen Magelungen Utveckling AB i etableringskontrollen uppfyllde författningarnas krav inom de områden som granskades.

Eftersom underlaget i de olika årskurserna är litet, under 10 elever, presenteras inga kunskapsresultat i Skolverkets nationella statistik. Skolan har sammanställningar över elevernas kunskapsresultat. Med hänsyn till det låga elevantalet görs ingen närmare beskrivning av resultaten i föreliggande beslut.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Inga brister konstaterade	2016-08-30
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2015-08-30
3. Bedömning och betygssättning	Inga brister konstaterade	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Inga brister konstaterade	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-08-30 2016-08-30
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Inga brister konstaterade	
7. Särskilda krav för enskilda huvudmän	Inga brister konstaterade	

Rättelse enligt 26 §
Förvaltningslagen

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det område som granskats. Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen av Magelungens grundskola visar att skolan i flera avseenden ger eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen har dock identifierat brister gällande skolans elevhälsoarbete. I skolans elevhälsa ingår endast skolsköterska och kuratorer. Det saknas specialpedagogisk och psykologisk kompetens inom skolans elevhälsa. Detta är något som Skolinspektionen ser allvarligt på, eftersom huvudmannen uppgav i Skolinspektionens etableringskontroll att elevhälsans samtliga kompetenser skulle finnas att tillgå på skolan och att eleverna som går på skolan har ett omfattande behov av särskilt stöd. Huvudmannen måste se till att skolpsykolog och specialpedagog anställs och används i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet som ska bedrivas på skolan.

Skolinspektionen har även identifierat brister avseende skolans åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång. Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte skollagens krav eftersom de inte tydligt framgår varför eleven behöver anpassad studiegång eller varför vissa ämnen inte ska ingå i elevens undervisning. Vidare framgår inte av skolans beslut om anpassad studiegång vilka avvikelser från timplanen som gjorts. Detta får till följd att det är oklart vilken undervisningstid som gäller för respektive ämne.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Magelungen utveckling AB att senast den 30 augusti 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. Redovisning skickas till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om

inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Magelungen Utveckling AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap.9 och 12§§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Dokumentera vad som ligger till grund för beslut om anpassad studiegång i åtgärdsprogram.
- Dokumentera de avvikelser som görs från timplanen i beslut om anpassad studiegång.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen följer att åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får så kallad anpassad studiegång beslutas, vilket kan innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Rektorn svarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Enligt förarbetena ska beslutet om anpassad studiegång föregås av noggranna överväganden eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen. Vidare anges att bestämmelsen avser situationer när andra stödåtgärder inte har gett resultat, till exempel för skoltrötta elever eller elever som av andra skäl inte är tillgängliga för utbildning (prop.2009/10:165 s. 293 och s. 666-667).

Av Skolverkets Allmänna råd och kommentarer; Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (SKOLFS 2014:40) framgår att rektorn bör se till att ett beslut om anpassad studiegång inte omfattar fler ämnen eller längre tidsperiod än nödvändigt (s. 34).

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket tagit del av ett antal åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång. I åtgärdsprogrammen framgår elevernas behov, kort- och långsiktiga mål, konkreta åtgärder som ska vidtas samt uppföljning och vem som ansvarar för den. Det framgår dock inte att någon av eleverna är i behov av anpassad studiegång, annat än anpassat schema med kortare lektionspass.

Lärare och rektorn uppger i intervjuer att när beslut om anpassad studiegång fattas förekommer det vanligtvis att elever inte läser alla ämnen och att de tas bort. Det framgår

inte om skolan gjort några justeringar i timplanen som innebär att eleverna inte läser ämnet, eller läser ämnet i annan omfattning än vad som anges i timplanen.

Av de beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen tagit del av framgår att eleverna har anpassad studiegång och beslutet ska omprövas vid ett på förhand bestämt datum. Vare sig i själva besluten eller i åtgärdsprogrammen anges i vilken omfattning ämnen reduceras, det vill säga vilken undervisningstid som gäller för ämnet eller varför aktuella ämnen tagits bort. Detta trots att grund för beslut om anpassad studiegång, sker med hänvisning till utredning och särskilt stöd och åtgärdsprogram. Det saknas således en tydlig koppling mellan dokumenten som hänvisar till varandra.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans dokumentation rörande beslut om anpassad studiegång. I de åtgärdsprogram Skolinspektionen granskat framgår inte tydligt i vilken omfattning timplanen ska reduceras. I beslut om anpassad studiegång framgår endast att ämnen tagits bort.

Motivering till val av verktyg

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom t.ex. erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Magelungen Utveckling AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att det finns tillgång till samtliga kompetenser inom elevhälsan samt att de samverkar och används för att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att stödja eleverna i deras utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Vidare ska det

finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Enligt förarbetena till ovanstående bestämmelser (prop.2001/02:14 s. 26-27 och 2009/10:165 s.276) bör elevhälsans uppgift vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av särskilt stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevhälsans alla kompetenser har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder som bör inriktas på såväl individ- som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling, livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan.

Av inkommen dokumentation och av intervjuer framgår att skolans elevhälsa består av en skolsköterska som arbetar fyra timmar per vecka på skolan och två kuratorer på halvtid. Båda kuratorerna arbetar även på skolan som samordnare respektive behandlingschef. Skolläkare finns genom avtal med centrala elevhälsan i Uppsala kommun. Skolpsykolog anlitas på konsultbasis vid behov när utredningar behöver göras.

Av intervju med lärare och kuratorerna framgår att skolsköterskan har hälsosamtal med eleverna och tillkallar skolläkare vid behov. Skolsköterskan, kuratorerna och rektor träffas varannan vecka för elevhälsomöten. Skolpsykolog eller specialpedagog har inte deltagit på några elevhälsomöten sedan skolan startade. Detta uppges av rektor vara på grund av sjukskrivning och föräldraledighet för de tilltänkta kompetenserna, som tidigare funnits att tillgå inom Magelungen Utveckling AB. Rektor uppger vidare att det till hösten 2016 kommer att finnas en skolpsykolog, som då kommer vara delaktig i elevhälsomöten minst en gång i månaden.

Av intervjuer med lärare och kuratorer, framgår att behov funnits av specialpedagogisk kompetens och psykolog för att kunna genomföra observationer av undervisningen. Rektor uppger att handledledning till lärare skett en gång i månaden med en psykolog som arbetar centralt inom Magelungen Utveckling AB, och att lärarna gått igenom med kuratorerna på skolan vad som är bästa anpassningarna för eleverna. Lärarna uppger att de vid något tillfälle haft handledning av en specialpedagog, som tittat på klassrummen och även gjort vissa observationer av undervisningen. Rektor uppger att hon själv haft dialog med en specialpedagog från en annan Magelungen skola, och uppger att hon *"har bollat eleverna med henne"* vid behov. Men detta är inget som skett regelbundet, utan endast vid något enstaka tillfälle.

Det framgår således att skolan saknat specialpedagogisk kompetens sedan skolan startade höstterminen 2015, även fast det uppgavs i etableringskontrollen att en anställning av specialpedagog skulle ske. Detta är något som Skolinspektionen ser allvarligt på, särskilt med beaktande av att de elever som går på skolan är elever med omfattande behov av

särskilt stöd. Rektor har dock ingen förklaring till varför ingen specialpedagog anställts tidigare, mer än att det inte blev klart från början vid skolstart.

Efter Skolinspektionens tillsyn har rektor inkommit med anställningsavtal på specialpedagog. En specialpedagog är anställd och kommer att börja sitt arbete på skolan i maj månad. Av anställningsavtalet framgår att specialpedagogen ska arbeta 20 procent på skolan och resterande tid på Magelungens skola i Gävle. Rektor uppger samtidigt att hon insett att 20 procent inte kommer vara tillräckligt, eftersom de fått ett ökat antal elever.

Något främjande och förebyggande elevhälsoarbete har inte framgått vid någon av intervjuerna som genomförts. Intervjuerna bekräftar att det saknas kompetenser inom elevhälsan och det är endast individuella elevhälsosamtal som skett, där skolsköterska, kuratorer och rektor medverkat.

Skolinspektionen bedömer att skolans elevhälsa inte uppfyller de krav skollagen ställer på elevhälsans uppdrag att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Skolpsykolog och specialpedagog har saknats eller medverkat endast i begränsad omfattning i elevhälsans arbete. Huvudmannen och rektorn måste därför se till att alla kompetenser, även psykologisk och specialpedagogisk kompetens används i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet vid skolan samt att de samverkar med övrig personal för att stödja eleverna i deras utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i

elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Särskilda krav för enskilda huvudmän

Utbildningen vid skolenheten genomförs av den huvudman som erhållit godkännande för utbildningen, samt enligt de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Beslutsfattare

Emma Steen
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om Skolinspektionens förstagångstillsyn av fristående skolor

Allmänt om Skolinspektionens förstagångstillsyn av fristående skolor

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn för att granska skolor och övriga verksamheter inom skolväsendet i kommuner och hos enskilda skolhuvudman (fristående skolor).

Den första kontroll som görs av en huvudman som fått tillstånd att starta en fristående skola är etableringskontrollen. Denna görs terminen före skolan ska starta i syfte att kontrollera att den planering som presenterades i ansökan går att genomföra.

Då en fristående skola startat gör Skolinspektionen under det första läsåret en så kallad förstagångstillsyn. Detta för att säkerställa att huvudmannen och skolan följer de föreskrifter som gäller för utbildningen, för att öka huvudmäns och rektorers kunskap om gällande författningar samt för råd och vägledning. Förstagångstillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att uppnå kunskapskraven.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning huvudmannens verksamhet avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar inom de granskade områdena.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om tillsyn finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn),